

PRO·tukipiste

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008

Pro-tukipiste ry

Yhteiskunnallinen työ ja palvelut

Sääntöjensä ja tavoitteidensa mukaisesti Pro-tukipiste osallistui aktiivisesti sekä prostituutioon että ihmiskauppaan liittyvään keskusteluun tuomalla keskusteluissa ja kannanotoissa esiin oman kohderyhmänsä kannalta oleellisia näkökulmia. Kertomusvuonna kiinnitettiin toimintasuunnitelman mukaisesti huomiota asiakaskuntamme aseman ja oikeuksien parantamiseen liittyviin toimintoihin rakenteellisella tasolla. Yhdistys osallistui ihmiskaupan vastaisen kansallisen toimintasuunnitelman tarkentamiseksi nimitettyyn ohjausryhmään ja thaimaalaisten naisten kotouttamisen ohjausryhmään. Lisäksi yhdistykseltä pyydettiin kannanottoja ihmiskaupan uhrien palvelujärjestelmään, kansallisen raportin asettamiseen ja ns. hyväksikäyttör rikoksen seurauksiin liittyvissä teemoissa.

Palvelujen tuottamisen lähtökohtien osalta yhdistys toimi edelleenkin aktiivisesti matalan kynnyksen palvelutuotantoa ja ammatillista etsivää työtä kehittävässä valtakunnallisissa verkostoissa. Yhdistys ylläpitää matalan kynnyksen palvelukeskuksia Helsingissä ja Tampereella. Merkittävin palvelujen kehittämiseen liittyvä verkostotapaaminen oli Kuopiossa, jossa pidettiin valtakunnalliset etsivän työn päivät. Pro-tukipisteeltä päiville osallistui seitsemän henkilöä.

Kansainvälinen toiminta

Prostituutioilmiön kansainvälisyyden ja toiminnan kehittämisen vuoksi yhdistys toimii aktiivisesti myös kansainvälisissä verkostoissa. Kertomusvuonna elvytettiin myös pohjoismainen prostituutiotyön verkosto Kööpenhaminassa pidetyssä yhteistapaamisessa. Lisäksi yhdistys osallistui Pohjoismaisen ministerineuvoston järjestämään prostituutiotyön konferenssiin Tukholmassa. Yhdistys jatkoi toimintaansa EU-rahoitteisessa TAMPEP 8 –verkostossa, jossa yhdistyksellä on edustus myös johtoryhmässä. Lähialueyhteistyötä tehtiin osana Vera-projektia, joka on Pietarin, Murmanskin, Oslon ja Helsingin prostituutiotyön yksiköiden välinen työntekijäverkosto.

Kehittämisprojektit

Kertomusvuoden aikana yhdistyksellä oli kolme kehittämisprojektia: Tehostettu asumisen tukeminen ja palveluohjaus, Tampereen alueellisen toiminnan aloittaminen ja Ihmiskauppa Suomessa, Valtakunnallinen neuvonta- ja koulutushanke. Kaksi ensin mainittua esitellään osana palvelutoimintaa.

Alkuvuodesta ihmiskauppa-projektiin (IKU-Pro) palkattiin suunnitelman mukaisesti osapäiväinen lakimies. Kertomusvuonna toteutettiin alueelliset monitoimijakoulutukset seitsemällä eri paikkakunnalla sekä koordinoitiin kolmannen sektorin ihmiskaupan vastaista verkostoa. Verkosto kokoontui Pro-tukipisteen tiloissa neljä kertaa. Monitoimijakoulutuksissa kouluttajina olivat toiminnanjohtaja ja projektin projektikoordinaattori. Tilattuja koulutuksia järjestettiin kymmenen. Projektikoordinaattori ja vapaaehtoistyöntekijä kävivät Itämeren neuvoston ihmiskauppaa käsittelevässä seminaarissa Latviassa, Riiassa.

Palvelutoiminta

Pro-tukipiste, Helsinki

Pro-tukipisteen Helsingin yksikön rakenteessa toteutettiin henkilöstötilanteen vuoksi muutoksia siten, että selkeästä yksikköjaosta siirryttiin lähemmäksi integroitua palvelutuotantoa, jossa Vilhonkadun palveluyksikkö ja etsivä työ muodostivat yhtenäisen palvelujatkumon.

Palvelujen osalta tiukka taloudellinen tilanne näkyi siten, että mitään uusia isoja toimintoja ei voitu aloittaa ja että etsivä työ sekä päivystystoiminta olivat suljettuina kuusi viikkoa kesä-heinäkuussa. Kesää lukuun ottamatta asiakastyön kulut noudattivat edellisen vuoden kulumakennetta. Vilhonkadun palveluyksikössä yleispäivystyksiä oli entiseen tapaan kaksi kertaa viikossa ja koko vuoden lukumäärä oli 84 päivystyskertaa. Näiden lisäksi oli akupunktiopäivystys kerran viikossa ja erityispäivystys thaimaalaisille kerran kuukaudessa. Yleispäivystyksessä käyntejä oli 3851, mikä oli noin tuhat käyntiä vähemmän kuin edellisenä vuotena. Muissa palvelumuodoissa asiakaskontaktien määrä puolestaan lisääntyi. Asiakastyön toimintakulujen karsimista harkittiin, mutta tarvittaviin kustannussäästöihin päästiin kesäajan palvelujen karsimisella ja toisaalta päivystyskäyntien asiakasmäärän lasku vähensi jonkin verran toimintakuluja.

Lääkäripalvelut ostettiin kesäkuuhun saakka yksityiseltä palvelutuottajalta MedOne Oy:ltä. Syksyllä palkattiin tuntiperusteinen lääkäri. Päivystyksissä käytettiin vakituisen henkilökunnan lisäksi tuntityöntekijöitä aulavastaavina ja aulan etsivän työn tekijöinä. Yksilötyön resursseja jouduttiin supistamaan eli toukokuussa toiseen työpaikkaan siirtyneen psykologin tilalle ei pystytty palkkaamaan uutta yksilötyöstä vastaavaa henkilöä.

Etsivään työhön ei saatu lisärahoitusta eli työtä jatkettiin edelleenkin niukoilla resursseilla. Katualueella järjestettävistä lääkäripalveluista luovuttiin keväällä kustannussyistä. Vuonna 2008 Pro-tukipiste teki etsivää työtä Helsingin katuprostituutioalueilla, eri ravintoloissa ja yökerhoissa, videoklubeilla, hieromapaikoissa ja internetissä. Hieromapaikkoihin pystyttiin

tekemään myös etsivän työn käyntejä syksystä alkaen Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämän lisäavustuksen turvin.

Miesten ja trans-ihmisten parissa työskentelyyn erikoistunut URHO -toiminta jatkui Helsingissä ja toimintaa säännöllistettiin Tampereella kertomusvuoden aikana. URHO-toiminnasta tiedotettiin aktiivisesti sekä lehdissä että verkkoympäristössä.

Asumisprojekti toteutettiin edelleen yhteistyössä Helsingin kaupungin sosiaaliviraston kanssa ja tukiasunnot ovat asunnottomien sosiaalipalvelutoimiston eli Asson asuntokannasta. Projektin rahoitus on ollut alimitoitettua, joten projektin varsinainen toiminta jouduttiin päättämään lokakuun lopussa. Asumisen tukitoimintaa jatkettiin kuitenkin vuoden loppuun asti osana kohdennettua tukitoimintaa.

Ruohonjuuritason lähialueyhteistyötä tehtiin sekä Vera-projektissa että kouluttamalla etsivästä työstä Luoteis-Venäjällä Petroskoin, Sortavalan ja Värtsilän alueilla. Vera-projektiin liittyvillä vaihtovierailuilla tutustuttiin Murmanskin tilanteeseen ja työmuotoihin sekä Oslon tehtävään työhön.

Helsingin yksikön toiminta rahoitetaan RAY:n kohdennetulla yleisavustuksella (AK1), Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavulla (Terveystyö, Meritähti-toiminta, URHO-työ) sekä Helsingin kaupungin sosiaaliviraston järjestöavustuksella. Omat tuotot ovat pieniä ja ne koostuvat lähinnä koulutustuotoista ja ihmiskaupan uhreille tarkoitettun auttamisjärjestelmän ostamista tukipalveluista.

Pro-tukipiste Tampere

Tampereen yksikköön palkattiin etsivän työn tekijä alkukevästä. Yhdistyksen teettämä tarvekartoitus valmistui ja julkaistiin keväällä 2008. Palvelutarpeen kartoituksen tulokset olivat pohjana palveluiden kehittämiselle Tampereella. Päivystystoimintaa jatkettiin kerran viikossa ja kertomusvuoden aikana järjestettiin kaksi teemailtaa. Tampereen kaupunki tuki toimintaa 4000 euron järjestöavustuksella ja Tampereen seurakuntayhtymä tuki toimintaa siten, että yhdellä työntekijällä oli mahdollisuus käyttää viikoittaisesta työajastaan kaksi tuntia yhteistyöhön Pro-tukipisteen kanssa.

Tampereella oli asiakaskontakteja vuonna 2008 yhteensä 303, joista etsivän työn kautta tavoitettuja oli 190 kontaktia. Viikkopäivystyksessä tarvittavat terveydenhoitajan palvelut on tuotettu palkkaamalla tuntiperusteinen terveydenhoitaja.

Pro-tukipiste Tampereen rahoitustaso on ollut riittämätön ja jo perustoiminnan ylläpitäminen ylittää projektille myönnetyn perusrahoituksen (80.000 euroa RAYn projektiavustusta ja Tampereen kaupungin 4.000 euron järjestöavustus). Tampereen Pro-tukipisteen osalta kertomusvuosi on alijäämäinen.

Hallinto, toimintaan liittyvät riskit, henkilöstö ja toimitilat

Hallinto

Taloushallinto on ulkoistettu siten, että Administer Oy:ltä ostetaan kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut. Yhdistyksen tilintarkastajana toimii KHT Hannu Sohlman.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kertomusvuonna kaikkiaan viisi kertaa. Yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset eli kevätkokous pidettiin 8.4.2008 ja syyskokous 18.12.2008. Kertomusvuonna 2008 hallituksen kokoonpano oli:

- Puheenjohtaja Jussi Merikallio, johtaja, sosiaali- ja terveysasiat, Suomen Kuntaliitto
- Taru Neiman, päällikkö, Helsingin kaupunki, Asunnottomien sosiaalipalvelut
- Mikko Tamminen, johtaja, Helsingin kaupunki, Munkkisaaren kuntoutuskeskus,
- Jussi Nissinen, toiminnanjohtaja, SEXPO-säätiö
- Mika Salminen, laboratorion johtaja, Kansanterveyslaitos

Yhdistyksen toiminnan rahoitus perustui avustuksiin. Käytettävissä olleiden avustusten kokonaissumma oli 925.955 euroa. Toiminnan tuottojen osuus oli 8.351 euroa ja varainhankinnan 4.519 euroa. Raha-automaattiyhdistyksen kohdennettu toiminta-avustus kertomusvuodelle oli 320.000 euroa, projektiavustus asuttamisprojektiin 70.000 euroa, Ihmiskauppa-projektiin 100.000 ja Tampereen yksikön avaamiseen 80.000 euroa. Raha-automaattiyhdistyksen myöntämät avustukset ovat yhteensä 570.000 euroa ja niiden osuus koko avustummäärästä oli 62 prosenttia.

Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnan järjestöavustus oli 35.000 euroa ja se käytettiin etsivän sosiaalityön kuluihin. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi tartuntatautien ehkäisyyn 148.000 euroa, Meritähti-toimintaan 65.000 euroa, etsivään työhön miesseksityöntekijöiden parissa 60.000 euroa ja Thai-hieromapaikoissa tehtävään preventiivtyöhön sekä tehostettuun lähialueyhteistyöhön 35.000 euroa. EU-rahoitteisen TAMPEP-verkoston toimintaan saatiin kertomusvuonna 4.052 euroa. Rahallisten avustusten lisäksi resursseja lisää Helsingin seurakuntayhtymän panostus etsivään työhön. Osuus on vuositasolla noin 6.000 euroa, joka ei ole suora rahallinen avustus vaan kenttätyöntekijän viikottainen työpanos Pro-tukipisteen etsivään työhön. STM:n osuus kaikista avustuksista oli 33 prosenttia ja Helsingin kaupungin järjestöavustus neljä prosenttia.

Kertomusvuonna taloustilanne oli erittäin tiukka. Päärahoittajan eli Raha-automaattiyhdistyksen avustustasoon ei sisällynyt indeksikorotusta ja tämä aiheutti yhdistyksen talouden kannalta ongelmia. Yleinen palkkataso nousi kuutisen prosenttia ja vuokrataso kolmisen prosenttia. Nämä nousut olivat merkittäviä yhdistyksen kulurakenteen huomioiden. Talousseuranta oli kertomusvuoden aikana varsin tiivistä ja taloussuunnittelijan palkkaaminen keväällä oli ehdoton edellytys riittävän talousseurantatason saavuttamiseksi. Sekä hallitus että operatiivinen johto pyrki löytämään jo kertomusvuoden aikana uusia toiminnan rahoitusmahdollisuuksia, mutta mikään potentiaalisista lisärahoitusvaihtoehdoista ei toteutunut tai niitä ei ollut mahdollista hakea jo alkaneelle toimintavuodelle.

Vuosittaisen taloussuunnittelun varsin pysyväksi muodostunut ongelma liittyy avustuspäätösten viivästymisiin ja avustusten maksamiseen liittyvä viivästys aiheuttaa jokakeväisen likviditeettiongelman. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hankittiin 30.000 euron luottolimitti Nordeasta. Limiittiä on käytetty maltillisesti ja se on toiminut suunnitelman mukaisesti hyvänä puskurina tilapäisissä lyhytkestoisissa likviditeetti-ongelmissa.

Vuoden 2008 tilikausi oli 3.677,00 euroa ylijäämäinen.

Toimintaan liittyvät riskit

Yhdistyksen rahoitukseen liittyvät riskit ovat rahoituksen lyhytjänteisyys ja ajoittuminen. Raha-automaattiyhdistyksen rahoituspäätökset tulevat hieman ennen vuodenvaihdetta ja varsinkin jatkoprojektien osalta joudutaan tekemään riskipäätöksiä. Valtionapujen ja kaupunkien myöntämän järjestöavustusten avustuspäätökset tehdään vasta toimintavuoden kuluessa mutta ne koskevat kuitenkin koko vuotta.

Toiminnalliset riskit liittyvät toimintaympäristössä tapahtuviin odottamattomiin muutoksiin.

Henkilöstö

Pro-tukipisteellä työskenteli vuoden lopussa 17 kuukausipalkkaista työntekijää. Kuukausipalkkaisten lisäksi päivystyksissä ja etsivässä työssä on ollut tuntiperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöitä.

Etsivän työn tekemiseen on osallistunut diakoniatyöntekijä Helsingin seurakuntayhtymän erityisdiakoniasta. Henkilökunnan yhteisiä suunnittelu- ja kehittämispäiviä pidettiin neljä kertaa, joista kaksi pidettiin kaksipäiväisinä.

Työnohjausrakenne pidettiin ennallaan työn erityisluonne huomioiden. Kertomusvuoden aikana järjestettiin ryhmätyönohjaus molemmille asiakasyksiköille. Näiden lisäksi kaikilla oli mahdollisuus säännölliseen yksilötyönohjaukseen. Yksikön johtajat ovat osallistuneet oman yksikkönsä ryhmätyönohjauksiin.

Toimitilat

Kaikki Pro-tukipisteen toimitilat ovat vuokratiloja. Pro-tukipisteellä on 120,5 neliömetrin tilat osoitteessa Vilhonkatu 4 B 20 (Vilhonkadun palvelukeskus) ja 124 neliömetrin tilat osoitteessa Vilhonkatu 4 B 19 (Helsingin yksikön etsivä työ) sekä 160 neliömetrin tilat osoitteessa Vuorikatu 16 A 10 (hallinto, Ihmiskauppa-projekti ja koulutus/kokoustila).

Kenttätöylle on omat toimitilat (56 m²) Helsingin Kalliossa.

Pro-tukipiste Tampereen toimitilat (139 m²) sijaitsevat kaupungin keskustassa osoitteessa Aleksis Kivenkatu 10 E.